

Ajolinja 4/2025, Pääkirjoitus

Tiestö rapautunut kuin valtion talous

Jos ajaa vain pääteitä, tiestön korjausvelasta ei välttämättä tiedä juuri mitään. Baana on valtaosin sileää, joillain pätkillä on toki uria. Karseus paljastuu sivuteillä. Viime vuonna päällystettiin 4 000 kilometriä ja tänä vuonna 3 200 kilometriä. Ensi vuoden tilanne näyttää karsealta, jos lisärahaa ei anneta. Saatetaan jäädä päällystekilometreissä tuhanteen. Päällystemäärien heittelyt hankaloittavat päällystealan yritysten ja heille ajavien kuljetusyrittäjien elämää.

Jotta tiestön korjausvelka ei enää kasvaisi, tarvittaisiin Väyläviraston mukaan joka vuosi 4 000 kilometriä uutta päällystettä. Maanteiden korjausvelan määräksi kerrotaan 2,55 miljardia euroa. Summa on hämmästyttävä, masentava.

Ilot on revittävä vähästä. Viime vuonna iloittiin, kun korjausvelan kasvu saatiin pysäytettyä – yhdeksi vuodeksi.

Päästäänkö korjausvelasta eroon? Entä päästäänkö valtion velasta eroon? Ikuisuuskytymyksiä.

Valtion velkaantumista yritetään sentään lyhentää, vaikka ei sekään hyvältä näytä. Suhdanneapua ei näytä tulevan, kun talouden nousu ei lähdekään liitoon. Valtionvelan lyhentäminen vaikeutuu, mitä lähemmäksi vuoden 2027 eduskuntavaaleja mennään.

Venäjäkin pelottaa. Puolustusmenoihin luvattiin yht'äkkiä lisää kolme miljardia euroa vuodessa. Eikä siinä vaiheessa ruvettu edes etsimään mahtisummalle rahoituslähteitä. Kuoppaisilla sivuteillä ajavat maanhiljaiset ammattikuljettajat katsovat kateellisena sivusta, vaikka heillä vahvana pidetty edunvalvontajärjestö onkin.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:llä on parempi vaikutusmahdollisuus todellisiin päätöksiin nyt porvarihallituksen aikana kuin vasemmiston ollessa vallan kahvassa. Rahaa toivotaan ja anotaan pääosin perusväylänpitoon, ei niinkään uusiin tiehankkeisiin. Mutta tuleeko lisärahoitusta tiukassa taloustilanteessa, jää nähtäväksi.

Ainahan vähäisiä tierahoja johonkin jaellaan. Toki onhan hallitusohjelmaan kirjattu yksi mahtihankekin, pääministerin kotikulmille johtava Länsirata. Siitä ei hänen sanomisten perusteella olla luopumassa, vaikka hallituksessa ristivetoa onkin.

Traficommin mukaan huonoja päällysteitä oli 8 000 kilometriä vuonna 2022 ja sitä on 12 500 kilometriä vuonna 2030. Kyllä tämä kirstunvartija valtiovarainministeriössä tiedetään, mutta tiedetään siellä paljon muutakin. Sotetaloudestakin esitetään karseita lukuja.